



III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 332.37

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Макєєва Л.М., канд. наук держ. упр., доцент

E-mail: Makeevafiz2017@gmail.com

Державний Біотехнологічний Університет

Перед суспільством завжди поставала проблема ефективного використання земельних ресурсів, вирішення якої дало б змогу максимально задовольнити потреби суспільства. Дана проблема стосується також й ефективного використання потенціалу земель сільськогосподарського призначення. Економічний потенціал земель сільськогосподарського призначення відіграє важливу роль у розвитку продуктивних сил країни, а його нерациональне використання призводить до того, що ґрунти втрачають свої властивості, що призводить до погіршення їх якісного стану.

Тому, на даний час, основою подальшого розвитку сільського господарства є ефективне використання потенціалу землі та підвищення її продуктивності. Виходячи з цього пошук шляхів вирішення проблеми раціонального використання земель сільськогосподарського призначення є досить актуальним.

В Україні однією з головних проблем тривалого і не завершеного процесу реформування земельних відносин відповідно до концепції сталого розвитку є відсутність ефективного механізму забезпечення і стимулювання збалансованого використання земельних ресурсів для досягнення паритету екологічних, економічних та соціальних аспектів сталого розвитку. Одним із факторів сталого розвитку України є ефективне управління земельними ресурсами та землекористуванням шляхом застосування належних механізмів управління в умовах децентралізації влади.

Упровадження еколога збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення є довго тривалим процесом, так як ряд заходів, мають узгоджуватись з іншими економічними механізмами і природними процесами, що реалізуються у єдиній економічній системі

господарювання. На нашу думку, даний механізм збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення сприятиме комплексному вирішенню багатьох питань, які є важливими у сфері землекористування в Україні.

Відсутність належного механізму зумовлює ймовірність підвищення екологічної небезпеки у процесі господарської діяльності, погіршення якісного і кількісного стану земельних ресурсів, умов і компонентів навколишнього середовища, однак найбільш проблемним моментом є дублювання компетенції органів влади в межах однієї одиниці управління, що й спричиняє негативні наслідки неефективного управління і землекористування.

Екологічна складова передбачає насамперед вдосконалення процесів стандартизації та нормування у сфері землекористування. Оскільки багато нормативів та стандартів не відображають реального стану речей, тому багатьом виробникам вигідніше сплатити штраф, ніж проводити певні роботи щодо відновлення земельних ресурсів. Виходячи з цього державним та місцевим органам влади слід першочергово впровадити такі стандарти і нормативи, які б відповідали концепції екологобезпечного землекористування і забезпечували економічну ефективність використання сільськогосподарських угідь.

Оскільки суспільство є головним консолідованим власником земельнотериторіального ресурсу, відтак передумовою формування системи сталого екологічно збалансованого землекористування в умовах децентралізації влади в Україні можуть бути перетворення відносин власності на землю між усіма формами власності. Саме тому важливу роль у цьому процесі належить формуванню багаторівневої системи управління земельними ресурсами і землекористуванням в умовах децентралізації влади.

Інформаційна складова повинна передбачати функціонування єдиної динамічної інформаційної бази моніторингу стану земель сільськогосподарського призначення та їх використання, яка б містила всю необхідну актуальну технічну, економічну, екологічну інформацію і допомагала б ефективнішому використанню таких земель.

У той же час для подолання кризи в землекористуванні, раціонального та ефективного використання земель, а також відтворення родючості й екологічних функцій ґрунтового покриву основними стратегічними напрямками діяльності повинні стати:

- раціональне використання земель шляхом упорядкування структури їхнього розподілу за категоріями, угіддями і власниками;
- зменшення розораності ґрунтового покриву;
- встановлення екологозбалансованого співвідношення земельних угідь у зональних системах землекористування;
- формування систем ґрунтозахисного адаптивноландшафтного землеробства;
- екологічна стабілізація ландшафтів через здійснення заходів щодо ґрунтозахисної контурно -меліоративної організації території.

Таким чином, місцева екологічна політика має забезпечуватися шляхом комплексного використання природних ресурсів громади та впровадження нових екологічних технологій, зокрема утилізації твердих побутових відходів, а також нових енергоефективних програм тощо.

Подальші дослідження повинні виходити з необхідності в науковому забезпеченні процедур формування і реалізації екологічної політики на місцевому рівні, адже питання місцевої екологічної політики сьогодні є найменш розробленими.